

Markerplaatsing in de longen

Markerplaatsing onder doorlichting

Bij een markerplaatsing in de longen plaatsen we kleine markeringen rondom de tumor(en) in de longen. Zo maken we de behandeling met het 'cyberknife' bestralingsapparaat makkelijker.

Vorbereiding

Eventuele voorafgaande onderzoeken

In de meeste gevallen heeft u een CT-scan gehad. Op de CT-scan kunnen we de afwijking in de longen zichtbaar maken en de locatie bepalen.

Eten en drinken

Op de dag van het onderzoek mag u alleen:

- Als het onderzoek 's ochtends is: een kopje thee met een beschuitje.
- Als het onderzoek 's middags is: een ontbijt en een lichte lunch.

Voor vrouwen (zwangerschap en borstvoeding)

Röntgenonderzoek kan beter niet worden gedaan als (de kans bestaat dat) u zwanger bent. Bij twijfel moet het onderzoek binnen 10 dagen na de eerste dag van de menstruatie plaatsvinden. Verander zo nodig uw afspraak.

Tijdens de behandeling wordt (jodiumhoudend) contrastmiddel toegediend. Zeer kleine hoeveelheden kunnen in de moedermelk komen, maar deze kleine hoeveelheden worden niet opgenomen door het maagdarmkanaal van de baby. U kunt daarom borstvoeding blijven geven. Wilt u blootstelling helemaal voorkomen, stop dan na de toediening van het contrastmiddel 24 uur met het geven van borstvoeding.

Contrastvloeistof

In de contrastvloeistof zit jodium. Jodium kan een allergische reactie veroorzaken bij mensen die hiervoor overgevoelig zijn. Bent u overgevoelig voor jodium? Bespreek dit dan met uw behandelend specialist. De behandelend specialist zal u vertellen of voorbereiding met medicatie nodig zal zijn. Wilt u het ook voor het onderzoek of de behandeling zeggen tegen de laborant(e) of radioloog?

Bloedverduunners

Als u bloedverdunnende middelen gebruikt (bijvoorbeeld Marcoumar of Sintrom), kan het zijn dat u hiermee tijdelijk moet stoppen. Vertel het uw arts als u deze middelen gebruikt.

Bloedprikken

Als u (coumarines) bloedverduunners gebruikt is het belangrijk om te weten wat uw bloedwaarden zijn. Uw arts zorgt dat u van tevoren bij de bloedafname terecht kan om bloed te prikken.

Kleding

Het onderzoek of de behandeling vindt plaats in een steriele omgeving. Daarom moet u in schone (gewassen) kleding naar de onderzoekskamer komen. Ook is het handig als de kleding comfortabel en niet te strak zit. Soms krijgt u op de afdeling een operatiehemd aan van de verpleegkundigen.

Opname

Uw behandelend arts heeft u verteld dat u voor dit onderzoek wordt opgenomen. Meestal duurt de opname één dag.

Tijdstip van het onderzoek of de behandeling

De duur van het onderzoek of behandeling wisselt erg. We kunnen daarom niet aangeven hoe lang het onderzoek of de behandeling gaat duren of wanneer u klaar zal zijn. Ook krijgen we vaak aanmeldingen voor spoedprocedures. Het kan daarom voorkomen dat uw afspraak wordt uitgesteld. Meestal stellen we uw behandeling uit naar een later tijdstip op dezelfde dag, maar in zeldzame gevallen moeten we uw onderzoek of behandeling uitstellen naar een andere dag. Als dit het geval is, geven we u hier zo snel mogelijk meer informatie over.

Toilet

Ga voor de behandeling nog even naar het toilet. Dit kan tijdens de behandeling niet.

Over de behandeling

Wat we gaan doen

Bij een markerplaatsing onder doorlichting plaatsen we een aantal kleine coils (markeringen) rondom de tumor in de long. Een coil is een metaal draadje van enkele millimeters groot. Onder doorlichting betekent dat we deze behandeling doen met een röntgenonderzoek.

Wat is het doel?

Door de markers kan het 'cyberknife' bestralingsapparaat zo worden ingesteld dat het meegaat met uw ademhaling. Zo blijft de schade aan gezond weefsel zo klein mogelijk.

Verloop van de behandeling

Het Erasmus MC is een universitair medisch centrum, waarin personeel wordt opgeleid. Het kan daarom voorkomen dat het onderzoek of de behandeling uitgevoerd wordt door één van onze arts-assistenten, gesuperviseerd door een staf-arts. Ook kan het voorkomen dat de arts die het onderzoek of de behandeling van tevoren met u heeft doorgesproken niet degene is die het onderzoek of de behandeling uitvoert.

Als u op de röntgentafel ligt, krijgt u een zuurstof- en bloeddrukmeter om en wordt u aangesloten op de hartbewaking. Vervolgens ontsmetten we eerst de huid bij uw lies. U krijgt dan een steriel laken over u heen, vanaf uw kin tot en met uw voeten. Hier moet u rustig onder blijven liggen. Dit is om infectie te voorkomen. Met een echo-apparaat zoeken we naar het bloedvat in uw lies en krijgt u daar een plaatselijke verdoving met een prik. Vervolgens plaatsen we daar een klein buisje in uw bloedvat. Dit buisje blijft tijdens de behandeling zitten. Via dit buisje schuiven we een dun slangetje (katheter) door uw bloedvaten tot in de long.

U voelt niet veel van deze behandeling. U zal misschien de handen van de radioloog op uw lies voelen. Verder kan het zijn dat u hartkloppingen voelt op het moment dat de katheter via het hart wordt opgeschoven naar de longen. Geef meteen aan ons door als u hartkloppingen voelt. De radioloog zal de katheter terugtrekken, waardoor het gevoel binnen een paar seconde weg zal gaan. Uw hart zal ook via de hartbewaking in de gaten gehouden worden. Eenmaal in de long zoeken we naar ten minste drie posities rondom de tumor om de coils achter te laten. De coils worden door de katheter opgeschoven. U zal niets tot weinig merken van het plaatsen van de coils.

Foto's maken

Tijdens deze behandeling geven we soms een klein beetje contrastmiddel via de katheter om de bloedvaatjes in de long zichtbaar te maken. Hiervan kan u het een beetje warm krijgen of een rare smaak in de mond ervaren. Dit trekt direct weer weg.

Als laatste wordt een overzichtsfoto gemaakt van de long, waarin alle coils zichtbaar zijn.

Na afloop

Als de behandeling klaar is, wordt het buisje uit uw bloedvat gehaald. Het prikgaatje in uw lies drukken we nog 10 minuten dicht met de hand.

Duur van de behandeling

De behandeling duurt ongeveer één uur. Als we meerder tumoren moeten markeren, zullen we dit in één sessie doen. Houdt er rekening mee dat de behandelingstijd dan langer wordt.

Na de behandeling

Nazorg en controles

Na de behandeling wordt u naar de verpleegafdeling gebracht. Om de kans op nabloedingen zo klein mogelijk te houden, moet u 1 uur bedrust houden. Als u in de lies aangeprikt bent, moet u platte bedrust houden. Dit betekent dat uw hoofdeinde helemaal plat moet blijven. De verpleging controleert uw lies, bloeddruk en polsslag.

Eten en drinken

U mag na het onderzoek, in overleg met uw afdelingsarts, weer gewoon eten en drinken. Het is belangrijk dat u 48 uur na de contrasttoediening veel drinkt, om de contrastvloeistof zo snel mogelijk uit te plassen.

Naar huis

Na de behandeling moet u nog 1 uur op de afdeling blijven. Daarna kunt u naar huis.

Leefregels

Het is belangrijk dat u de eerste 24 uur rustig aan doet. U mag geen zware dingen tillen, niet sporten en niet teveel traplopen.

Bijwerkingen en complicaties

Behandelingen waarbij katheters in de bloedvaten worden gebracht, verlopen meestal zonder problemen. Een enkele keer treden er bijwerkingen op, zoals een infectie of bloeduitstorting op de plaats waar het tijdelijke buisje werd ingebracht.

Complicaties

Een onderzoek of behandeling brengt altijd risico's op complicaties met zich mee. Maar het team wat het onderzoek of de behandeling uitvoert is gespecialiseerd in het voorkomen van complicaties. De volgende complicaties kunnen optreden:

- Hartritmestoornissen, 4%
- Bloeduitstorting, minder dan 1%
- Infectie, minder dan 1%
- Bloed ophoesten, minder dan 1%

Wanneer contact opnemen?

Krijgt u thuis toch last van een complicatie of bijwerking? Belt u dan naar de polikliniek radiologie. Vraag dan vervolgens of u doorverbonden kunt worden met de physician assistent van de interventie radiologie. Bij spoed buiten kantooruren belt u naar het algemene nummer van het Erasmus MC. Vraag dan of u doorverbonden kunt worden met de dienstdoende assistent van de radiologie.

Contact

- Polikliniek radiologie (van 08.00 - 16.30 uur): (010) 704 20 06.
- Algemeen nummer Erasmus MC: (010) 704 0 704

